

# Společnost pro orbu České republiky



## PRAVIDLA SOUTĚŽNÍ ORBY

Společnost pro orbu České republiky  
Ministerstvo zemědělství  
Těšnov 17  
117 50 Praha 1

Společnost je členem WPO a EPF



## Všeobecná pravidla

---

### 1. Oficiální účastníci (soutěžící, rozhodčí)

- a) Soutěžící - soutěž je volně přístupná oráčům, občanům České republiky a také, je-li vyhlášeno mistrovství republiky jako otevřené, případně hostům ze zahraničí. Není stanoven žádný věkový limit. Soutěžící musí být řádně přihlášení a musí splňovat ostatní formální podmínky – pro soutěže v orbě traktorem musí být držiteli příslušného řídičského oprávnění.
- b) Rozhodčí - by měli být zkušení a odborně zdatní, schopni doprovázet oráče eventuálně i jako trenéři.
- c) Všichni rozhodčí se zúčastní společného setkání před soutěží, nemusí však být jmenováni k oficiálnímu rozhodování. Účelem schůzky je sjednotit si metodické standardy k hodnocení orby projednat změny a odlišnosti v pravidlech a organizační záležitosti.
- d) Přihlášení účastníci - přihlášky musejí být podány nejpozději do stanoveného data uzávěrky, vyhlášeného Společností pro orbu (dále SO). Přihláška musí obsahovat informaci, které části soutěže (jednostranné nebo oboustranné otočné pluhy) se chce soutěžící účastnit.
- e) Stroje a vybavení - značky traktorů a pluhů, které bude soutěžící na Mistrovství republiky používat, musí být uvedeny na vstupním registračním formuláři.
- f) Tato pravidla se mohou přiměřeně použít i mimo republikovou mistrovskou soutěž.
- g) Soutěžící je povinen přistavit soutěžní soupravu v určeném čase k technické přejímce. Přejímku provádí zástupce SO. SO také ve spolupráci s pořadatelem určuje místo pro parkování soutěžní soupravy mezi technickou přejímkou a soutěží.

### 2. Pluhy

- a) Počet orebních těles  
Dokud nebude oznámeno jinak, Mistrovství republiky je omezeno na traktorové dvouradličné nebo tříradličné pluhy. Pluhy mohou být jednostranné nebo oboustranné otočné, vybavené maximálně jedním krojidlím, jednou předradličkou a jednou čepelí pro jedno orební těleso. Pera odhrnovaček jsou volitelná. Pro oboustranné otočné pluhy je stanovena výjimka; při provedení skladu je povolena instalace jednoho dalšího kotoučového krojidla a jedné předradličky.
- b) Stavitelné pero odhrnovačky  
Pero nesmí být delší než 26 cm a širší než 22 cm. Vzdálenost konce pera od křídla odhrnovačky, včetně držáku, nesmí přesáhnout 32 cm. Zakřivení pera (klenutost nebo dutost) nesmí být větší než 1 cm na každých 15 cm šířky (viz obr. 1).
- c) Pera předradliček  
Mohou být použita a mohou být stavitelná nebo pevná.
- d) Kontrolní a naváděcí systémy  
Používání GPS systémů, laserových paprsků, elektronických dálkově ovládaných systémů a zařízení poskytujících soutěžícímu automatické řízení parametrů traktoru a pluhu, nejsou povolena.

Za účelem manuálního nastavení pluhu je povoleno použít hydraulické, pneumatické, elektrické, fotografické a zvukové prvky a pomůcky k přenosu informace o nastavení.

e) Vnější přídavná zařízení (doplňky)

Vnější přídavná zařízení, která mohou jakýmkoli způsobem ovlivňovat brázdou nebo její dno, nejsou povolena. Všechny změny na odhrnovačkách musí být trvalého rázu. Prodloužení na koncích odhrnovaček musí být shodná na všech tělesech. Trvalé doplňky na spodní části odhrnovaček jsou povoleny, dočasné doplňky na odhrnovačkách jsou povoleny jenom pro provedení první naorávky.

f) Značkovače

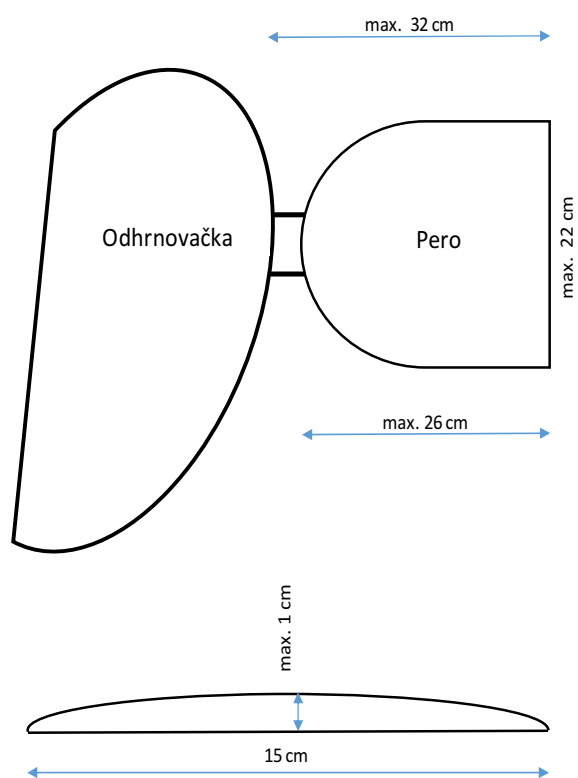
Značkovače a přídavná zařízení na traktoru nebo na výtyčkách nejsou povoleny. Rovněž jsou mimo markýrovací rýhy zakázány jakékoliv jiné značky na pozemku.

g) Kola pluhu

Jakákoliv rotující část pluhu s výjimkou kotoučového krojidla je vyhodnocena jako kolo.

Ližina a/nebo kluzák fungující jako podpěra, výztuha, vzpěra nebo podpora pluhu jsou brány do úvahy jako náhražka kola a tedy budou počítány jako kolo pluhu.

Povolena jsou maximálně 3 kola pro jednu stranu pluhu (jednostranné pluhu mohou mít max. 3 kola, oboustranné otočné pluhu maximálně 6 kol). Dvojkolo (dvě kola na jedné hřídeli) je počítáno jako dvě kola.



Poměr vypouklosti či vydutosti max. 1:15

Obr. 1

### 3. Typy oraných pozemků

Na soutěži plného rozsahu musí každý soutěžící zorat jeden pozemek strniště a jeden pozemek louky. Orba probíhá ve dvou po sobě následujících dnech. Mistrovství ČR probíhá většinou v jednom dni, pozemky vybírá a schvaluje SO.

### 4. Velikost soutěžních pozemků

a) Jednostranné pluhu

Každý pozemek pro jednostranné pluhu má výměru 20 arů (2000 m<sup>2</sup>) a pokud to je možné, jeho rozměry jsou 100 m na délku a 20 m na šířku. Výměru pozemku může změnit zástupce SO (viz. obr. 3).

b) Oboustranné otočné pluhu

Pro orbu oboustrannými otočnými pluhu bude pozemek měřit, pokud to bude možné, 100 m na délku, 24 m na šířku na jednom konci a 16 m na šířku na druhém konci. Výměru pozemku může změnit zástupce SO (viz. obr. 4).

c) Souvrat'

Šířka souvratě musí být dostatečná k bezpečnému otočení orební soupravy.

d) Pokud bude nutné velikosti parcel změnit, všichni soutěžící budou včas informováni.

## 5. Doba určená pro orbu soutěžního pozemku

- a) Naorávka/naorání první brázdy  
Doba povolená pro provedení naorávky (první brázdy) je 20 min.
- b) Přerušení  
Po dokončení naorávky bude veškerá orba přerušena na minimálně 60 min., po kterou bude naorávka hodnocena rozhodčími, nebude-li SO určeno jinak. Soutěžící s oboustrannými otočnými pluhu si musí v těchto 60 min. provést markýrovací rýhu.
- c) Čas orby parcely  
Doba stanovená pro dokončení orby každého pozemku je 2 h a 40 min., což dává celkovou dobu 3 h na orbu každého pozemku, neurčí-li SO jinak.
- d) Čekání na vyorání napojovací brázdy  
Pokud soutěžící musí čekat na svého souseda před vyoráním krajní napojovací brázdy, požádá rozhodčího o zastavení času. Po uplynutí 20 min. dostane soutěžící souhlas hlavního rozhodčího, aby si mohl vyorat vlastní krajní brázdu bez návaznosti na souseda.
- e) Dodatečný čas v případě poruchy, zranění nebo náhodné události  
Nastavení dodatečného času může být povoleno. V tom případě musí soutěžící kontaktovat svého pozemkového rozhodčího, který mu zastaví čas. Soutěžící může dostat povolení od hlavního rozhodčího buď opravovat přímo na pozemku, nebo odjet z pozemku na servisní místo k provedení opravy. V případě poruchy, kdy soutěžící musí opustit soutěžní plochu a odjet na servisní místo, doprovází soutěžícího některý ze členů SO, aby zajistil, že soutěžící provede pouze nezbytné opravy a nikoliv jiné změny na pluhu.

Maximální dodatečný čas pro opravy, neohledně na vážnost poruchy nebo jiné události, je 1 h na den soutěže. Jestliže oprava trvá déle, po 60 min. počíná opět běžet oficiální čas orby. Soutěžící musí dokončit orbu pozemku ne později než 60 min. po vypršení běžného soutěžního času, přičemž další (jiné) dodatečné časy, povolené hlavním rozhodčím (čekání na souseda), jsou přičteny. Nedokončené části orby na parcele nemohou být hodnoceny. Časové limity mohou být SO upraveny podle aktuálních podmínek.

## 6. Hloubka orby, šířka brázdy

- a) Hloubka orby  
Hloubka orby je vyhlášena SO před startem po zhodnocení půdních podmínek a po poradě s hostitelskou organizací.
- b) Tolerance hloubky  
Rozdíl minimální a maximální povolené hloubky bude stanoven vždy na nejméně 4 cm (může být 4 cm a více).  
Příklad: vyhlášená hloubka orby je 20 cm, tolerance  $\pm 2$  cm (povolená hloubka: 18-22 cm)
- c) Minimální šířka brázdy  
Minimální šířka není stanovena ani nijak hodnocena, závisí plně na úsudku oráče.

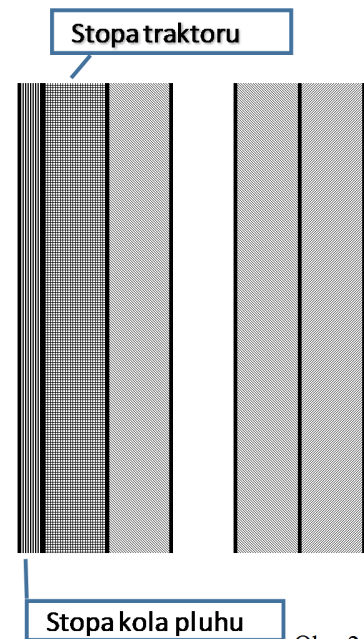
## 7. Přestupky/porušení pravidel

- a) Obecně  
Pokud se soutěžící dopustí některého z níže uvedených přestupků, bude mu udělena žlutá karta a může být penalizován hlavními rozhodčími.

b) Přestupky, které mohou být penalizovány v rozsahu od 1 do 20 bodů, jsou:

- (1) Úprava brázd rukou nebo jakýmkoliv ručním náradím, ušlapáváním, utužováním či jakákoliv jiná manipulace s brázdou.
- (2) Válcování pozemku, přejezd přes již zoranou část parcely koly traktoru s výjimkou normálního provádění orby.
- (3) Použití dalšího nepovoleného přídavného náradí, které manipuluje se skývou a brázdou.
- (4) Celková demontáž orebního tělesa.
- (5) Používání GPS systému, laserových paprsků a dálkově ovládaných zařízení, dalších elektronických a počítačových zařízení umožňujících automatické řízení/seřizování traktoru nebo pluhu.
- (6) Celková demontáž čepelí, předradliček nebo krojidel během orby s výjimkou, že předradličky je možné odstranit při naorávce a zakončení, čepele mohou být odstraněny pouze při naorávce.
- (7) Použití více než tří výtyček.
- (8) Nesprávné umístění výtyček.
- (9) Přijetí nepovolené pomoci jakýmkoliv signály, radiovým spojením, mobilním telefonem a podobnými způsoby.
- (10) Neoprávněná tréninková orba.
- (11) Nevhodné chování či urážky funkcionářů v průběhu oficiálního programu.
- (12) Utužování, ušlapávání brázd - Soutěžící musí vystupovat z traktoru pouze na nezoraný pozemek. (pokud je možné).
- (13) Použití nepovolených dílů.
- (14) Použití více než tří orebních kol (jednostranný pluh) nebo více než 6 kol (oboustranný otočný pluh).
- (15) Stopy po kolech – při dokončení orby je povolena jenom jedna stopa kola, část stopy po kole pluhu může být viditelná z vnějšku traktorové stopy.

#### **Stopy kol v závěru**



Obr. 2

Vysvětlení: Stopa kola je stopa předního a zadního kola způsobená jednou jízdou (viz. obr. 2).

Stopa po kole (kolech), porušující pravidlo, bude vyhodnocena a penalizována rozhodčími.

## c) Opakovaný přestupek

Při opakování přestupku může být soutěžící rozhodčími diskvalifikován.

## d) Přestupky, které jsou povinně penalizovány:

- (1) Přesčas pro naorávku - odečet 1 bod za každou i započatou minutu navíc.
- (2) Přesčas pro orbu - odečet 5 bodů za každou i započatou minutu navíc.
- (3) Jednostranné pluhy - odečet 10 bodů, pokud je zakončení na nesprávnou stranu.
- (4) Oboustranné otočné pluhy - odečet 10 bodů, pokud je po skončení nesprávný počet stanovených brázd.
- (5) Oboustranné otočné pluhy – odečet 10 bodů v případě jízdy naprázdno.

Všechny přestupky dle bodu d) a jakékoliv další porušení pravidel budou posuzovány hlavními rozhodčími. Sankce (trestné body) budou formálně udělovány hlavními rozhodčími na jednání řídicího výboru na závěr každého dne soutěže.

### 8. Označení začátku a konce stanovené doby soutěže

Pokud se používá systém červené, žluté a zelené vlajky, bude jeho funkce následující:

Červená	“STŮJ”	
Červená se žlutou	“PŘIPRAVTE SE”	(5 min.)
Zelená	“ORBA”	(20 min.)
Zelená se žlutou	“5 min. do ČERVENÉHO signálu”	
Červená	“STŮJ – posuzují se naorávky“	(1 h)
Červená se žlutou	“PŘIPRAVTE SE”	(5 min.)
Zelená	“ORBA”	(2h 40 min.)
Zelená se žlutou	“5 min. do ČERVENÉHO signálu”	
Červená	“STŮJ konec soutěže“	

Ustanovení platí analogicky při použití barevných světél.

### 9. Oficiální trénink

- a) Soutěžící dostanou možnost tréninku, aby si mohli nastavit svoje pluhy ve dnech bezprostředně před soutěží. Každý soutěžící dostane pro tento účel přidělený pozemek, přičemž další jiný trénink není v průběhu programu povolen. Tréninkové pozemky mohou být menší než pozemky soutěžní.
- b) Trénink je povolen pouze za dohledu skupiny rozhodčích, v době k tomu určené pořadatelem a na určených pozemcích. Jakékoliv porušení tréninkových pravidel bude penalizováno.

### 10. Slavnostní přehlídka

Soutěžící odjedou na své (vylosované) pozemky ze seřadiště v určeném tvaru a rovněž se po skončení orby vrátí na seřadiště v přehlídkovém tvaru pod vedením určených organizátorů.

### 11. Dohled

Tato pravidla budou přísně vyžadována a soutěžící jsou povinni se jimi řídit pod dohledem rozhodčích.

## 12. Měření hloubky orby

- a) Orba jednostranným pluhem – určená hloubka orby musí být dosažena do šesté brázdy (šestá brázda už má mít předepsanou hloubku) a dále udržována až do závěrečných šesti brázd.
- b) Orba oboustranným otočným pluhem - hloubka orby musí být dosažena do šesté brázdy a dále udržována až do závěrečných šesti brázd.
- c) Orba jednostranným pluhem - hloubka se měří devětkrát (9x) ve třech (3) souborech po třech (3) měřeních na každém soutěžním pozemku během soutěže. První soubor měření se provede v šesté nebo za šestou brázdou. Druhý soubor měření se provede uprostřed parcely. Poslední soubor měření se provede před závěrečnými šesti (6) brázdami.
- d) Orba oboustranným otočným pluhem - hloubka se bude měřit dvanáctkrát (12x) ve čtyřech (4) souborech po třech (3) měřeních (tj. třikrát na každé ze 4 brázd) na každém soutěžním pozemku během soutěže. První soubor měření se provede v nebo za šestou brázdou. Druhý soubor měření se provede v nebo za šestou brázdou orané proti sousední parcele. Třetí soubor měření bude v nebo za šestou brázdou při jízdách do klínu. Poslední část měření se provede v nebo za čtvrtou brázdou zakončovací části, ale před posledními čtyřmi brázdami zakončení.
- e) Místa měření se zvolí náhodně ve kterékoli brázdě, jak je uvedeno výše a tři kontrolní měření se provedou ve stejné brázdě ve vzdálenosti nejméně patnáct (15) metrů od sebe. Měření se neprovádí v prvních dvou metrech od souvat'ové brázdy.
- f) Hloubka se určí jako průměr z každého souboru měření pro každého soutěžícího.
- g) Pokud orba nemá požadovanou hloubku (soubor prvního kontrolního měření vykazuje odlišnou hloubku od požadované), skupina měřičů okamžitě uvedomí soutěžícího.
- h) Měření hloubky musí být provedeno z rostlého terénu, cca 3 cm od stěny brázdy.
- i) Trestné body

1 bod ..... se strhává za každý i započatý 1,0 cm, když je orba mělčí max. o 3,0 cm, než je minimální povolená hloubka nebo hlubší max. o 3,0 cm než je maximální povolená hloubka. Toto platí pro každý soubor měření,

10 bodů ... se strhává, když je orba o více než 3,0 cm mělčí anebo hlubší než předepsaná hloubka. Toto platí pro každý soubor měření.

## 13. Rozhodování

Jakékoli záležitosti a otázky, které nejsou zachyceny v pravidlech, bude rozhodovat řídicí výbor soutěže (SO), jehož rozhodnutí jsou konečná a závazná.

## Pravidla pro orbu jednostranným pluhem

---

### 1. Vyměřování a vytyčování

- a) Výtyčky  
Mohou být použity pouze 3 výtyčky. Jedna z výtyček může být umístěna na souvrati. Je dovoleno použít vlastních výtyček.
- b) Jiné značkovače  
Použití číslovaných značek, vodících čar, provazů, otisků bot (šlápějí), kamenů a jiných naváděcích značek, kromě třech výtyček, není dovoleno.
- c) Asistence  
Soutěžící mohou využít cizí pomoci při umísťování a odstraňování výtyček. Žádná jiná cizí pomoc není během soutěže dovolena.

### 2. Naorávka (rozpich)

- a) Naorávka  
Při orbě jednostrannými pluhy musí soutěžící vytvořit naorávku v místě vytyčení.
- b) Dno naorávky  
Brázda se provede tak, že vyoraná skýva bude obrácena. Skýva musí být dobře odříznutá, prooraná po celé délce a šířce, žádná půda nesmí zůstat neobrácená ve středu naorávky.
- c) Čas  
Čas stanovený k dokončení naorávky – 20 min.
- d) Penalizace  
Nesplnění časového limitu pro dokončení naorávky bude penalizováno. – 1 trestný bod za každou započatou minutu navíc.

### 3. Metodika orby jednostrannými pluhy

- a) Sklad - dvouradličné pluhy  
Po dokončení osmi samostatných jízd (4x dokola), které vytvoří sklad, soutěžící zahájí orbu v brázdě svého nejbližšího souseda. Sklad musí sestávat z 15 či 16 skýv.
- b) Sklad - tříradličné pluhy  
Po dokončení šesti samostatných jízd (3x dokola), kterými vytvoří sklad, soutěžící pokračuje orbou v brázdě u svého nejbližšího souseda. Sklad by měl tvořit 17 či 18 skýv.

#### Poznámka:

Obvyklá je orba na souseda s vyšším startovním číslem, z organizačních důvodů to může SO před startem změnit. Pro soutěžící to znamená, že musí brát možnou odlišnost na vědomí, aby se vyhnuli chybě při provedení.

- c) Vyrovnávací jízdy  
První a druhá jízda, napojující se na souseda, jsou povoleny jako vyrovnávací a nebudou posuzovány rozhodčími.



Avšak všechny skývy v těchto prvních dvou jízdách musí být zcela obráceny s dokonale zaklopenými rostlinnými zbytky, jinak budou tyto brázdy považovány za chybné (nedokonale zorané) a podle toho také posuzovány. Parcela souseda nesmí být přejížděna a nijak ničena, s výjimkou extrémních případů a pouze s předchozím souhlasem hlavních rozhodčích.

- d) Jízdy s jedním orebním tělesem v záběru jsou povoleny, ale všechna orební tělesa musí být v pracovní (orební) poloze.
- e) Závěr  
Dokončení se skládá z posledních 12 skýv. To znamená 6 skýv na odvalové straně a 5 plných skýv + dno poslední brázdy směrem ke svému skladu.
- f) Skývu poslední brázdy musí soutěžící obrátit směrem ke svému skladu.

Stopy kol

V závěru je povolena pouze jedna viditelná stopa, část stopy po kole pluhu může být viditelná na vnější straně stopy kola traktoru (na protější straně od rozoru).

Poznámka:

Stopa kola je stopa předního a zadního kola způsobená jednou jízdou (viz. obr. 2).

- g) Jízdy naprázdno  
Jízdy naprázdno na opačný konec jsou povoleny, avšak přejezdy musí být uskutečněny po souvrati, nikoliv přes soutěžní pozemek.

#### **4. Rozhodování**

Veškeré problémy a otázky, které nejsou uvedeny v pravidlech, bude rozhodovat řídicí výbor SO, jehož rozhodnutí jsou konečná a závazná.

## System hodnocení - orba jednostranným pluhem

---

- a) **Naorávka:** Úplnost odříznutí skývy po celé délce a šířce brázdy. Stejneměrnost a pěkný vzhled (úhlednost) **10 bodů**
- b) **Sklad:** Zaklopení strniště, organické hmoty a plevelů. Skývy blízko u sebe, těsné. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- c) **Sklad:** Stejneměrné skývy brázdy. Výšková vyrovnanost. Musí být dostatek půdy k vytvoření set'ového lůžka. **10 bodů**
- d) **Celková práce:** (Kontrola plevelů) Žádné strniště, organická hmota, plevele. Musí být použity předradličky. **10 bodů**
- e) **Celková práce:** (Kontrola plevelů) Skývy musí být blízko u sebe a těsné. Žádné mezery. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- f) **Celková práce:** (Osivové lůžko) Půda musí být k dispozici pro osivové lůžko **10 bodů**
- g) **Celková práce:** (Osivové lůžko) Stejneměrnost a shodnost skýv. **10 bodů**
- h) **Zahlubování a vyhlubování:** Pěkný vzhled a pravidelnost. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- i) **Zakončení:** Pěkný vzhled a kontrola plevelů - zaklopení. **10 bodů**
- j) **Zakončení:** Těsnost a stejneměrnost zakončovacích skýv. Úzkost a mělkost. Ne více než jedna stopa kola. **10 bodů**
- k) **Přímočarost:** Měřeno čtyřikrát: (1) Naorávka, (2) Sklad, (3) Celková práce, (4) Zakončení **20 bodů**
- l) **Celkový vzhled:** Všechna hlediska a řemeslné provedení. Zřetelně definované a stejneměrné skývy. Nesmí být vidět párování skýv. **10 bodů**

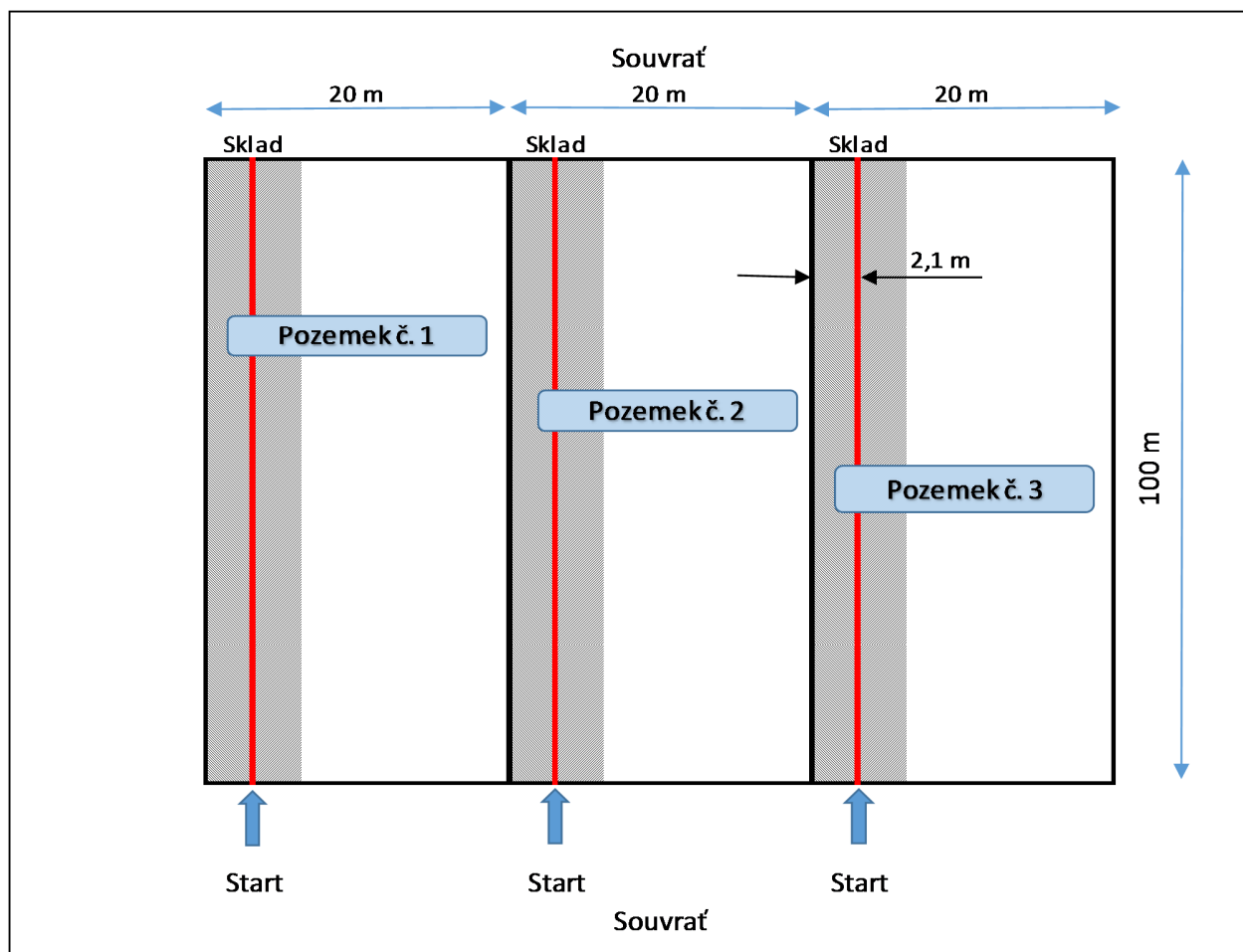
Poznámka:

Rozhodčí přidělují body ve všech případech od 1-10.

Všechny přidělené body za přímočarost se sečtou a vydělí dvěma.

Celkový maximální počet bodů za den je 130.

## Plán parcely pro orbu dvouradličním jednostranným pluhem



Obr. 3

## Pravidla pro orbu oboustranným otočným pluhem

---

### 1. Vyměřování a vytyčování

- a) Mohou být použity pouze 3 výtyčky. Jedna z výtyček může být umístěna na souvratí.
- b) Použití číslovaných značek, vodících čar, provazů, otisků bot (šlápějí), kamenů a jiných naváděcích značek, kromě třech výtyček, není dovoleno.
- c) Soutěžící mohou využít cizí pomoci při umísťování a odstraňování výtyček. Žádná jiná cizí pomoc není během soutěže dovolena.

### 2. Naorávka (rozpich)

- a) Soutěžící s oboustranným otočným pluhem musí provést naorávku na vytyčeném místě.
- b) Naorávka je jednoduchá brázda vyoraná z výchozího bodu s použitím zadního pravostranného tělesa.
- c) Povolená doba pro dokončení naorávky - 20 min.
- d) Nesplnění časového limitu pro dokončení naorávky bude penalizováno. – 1 trestný bod za každou započatou minutu navíc.

### 3. Metodika orby oboustranným otočným pluhem

- a) Vyznačení místa pro tvorbu klínu - tuto markýrovací rýhu si oráč musí vytvořit v době posuzování naorávky. Markýrovací rýha pro klínový pozemek by měla být paralelně s naorávkou tak, aby bylo možno orat 19 nebo 20 u dvouradličných pluhů a 20 nebo 21 brázd u tříradličných pluhů, měřeno od naorávky ke klínu soutěžícího. Soutěžící mohou použít pro vyměření markýrovací rýhy 3 výtyčky. Soutěžící mohou využít cizí pomoci při umísťování a odstraňování výtyček. Žádná jiná pomoc není dovolena. Žádné jiné manipulace nebo ujíždění markýrovací rýhy nejsou dovoleny. Pro vytvoření markýrovací rýhy mohou být použity levostranná nebo pravostranná orební tělesa.
- b) Dvouradličné pluhy – orba musí začínat použitím levostranných orebních těles a po dokončení osmi brázd, které tvoří sklad, soutěžící pokračuje v orbě proti sousední parcele soutěžícího s vyšším číslem parcely.
- c) Tříradličné pluhy - orba musí začínat použitím levostranných orebních těles a po dokončení devíti brázd, které tvoří sklad, soutěžící pokračuje v orbě proti sousední parcele.

#### Poznámka:

Aby byla organizace soutěžní disciplíny co nejjednodušší, plán se může lišit. To znamená, že obě varianty - orba na souseda s vyšším nebo nižším startovním číslem – jsou možné. Pro soutěžící to znamená, že musí brát možnou odlišnost na vědomí, aby se vyhnuli chybě při provedení.

#### d) Sklad - zahájení

Sestává z osmi nebo devíti skýv. Při orbě skladu je povoleno instalovat pro první brázdou jedno krojidlo a jednu předradličku navíc u prvního levého orebního tělesa.

- e) Klín  
Po dokončení skladu soutěžící zorá plochu mezi sousední parcelou vlastní markýrovací rýhou a dokončí orbu klínu.
- f) Všechna orební tělesa musí být v pracovní pozici po celou dobu s výjimkou zahlubování a vyhlubování a orby klínu. Při orbě závěru musí být použita všechna orební tělesa (2 nebo 3 podle pluhu). Použití pouze jednoho orebního tělesa je povoleno při orbě napojovací brázdy.
- g) Dvouradličné pluh - dokončovací brázdy se rozumí zbývajících 19 nebo 20 brázd mezi klínem pozemku a poslední závěrečnou brázdou, včetně napojovací brázdy. Každý soutěžící musí uskutečnit 10 jízd, aby provedl dokončovací brázdu. Napojovací brázda může být orána tak, že lze vidět jednu nebo dvě, ale se všemi orebními tělesy v pracovní poloze. Žádné další jednotlivé brázdy na pozemku nejsou povoleny.
- Třiradličné pluh - dokončovací brázdy se rozumí zbývajících 20 nebo 21 brázd mezi klínem pozemku a poslední závěrečnou brázdou, včetně napojovací brázdy. Každý soutěžící musí provést 7 jízd, aby dokončil dokončovací brázdu. Napojovací brázda může být orána tak, že lze vidět dvě nebo tři brázdy, ale se všemi orebními tělesy v pracovní poloze. Žádné další jednotlivé brázdy (orba dvěma orebními tělesy) napříč pozemkem nejsou povoleny.
- h) Závěr  
Soutěžící začíná na markýrovací rýze pro klínový pozemek a orá až do konce k původní naorávce. Při orbě napojovací brázdy u markýrovací rýhy nejsou povoleny výtyčky.
- i) Závěrečná jízda se provede v místě naorávky. Mezi závěrem a naorávkou nesmí zůstat žádná nezoraná půda. Skýva první brázdy skladu nesmí být dvakrát (znovu) přeorána! První a poslední brázda musí mít stejnou výšku.
- j) V závěru je povolena pouze jedna viditelná stopa, část stopy po kole pluhu může být viditelná na vnější straně stopy kola traktoru (na protější straně od rozoru).
- k) Střídání orebních těles při jednotlivých jízdách musí být prováděno při orbě celého pozemku.
- l) Jízdy naprázdno nejsou povoleny. Rozhodčí udělí za každou jízdu naprázdno 10 trestných bodů.

#### 4. Rozhodování

Veškeré problémy a otázky které nejsou uvedeny v pravidlech, bude rozhodovat řídicí výbor SO, jehož rozhodnutí jsou konečná a závazná.

## System hodnocení - orba oboustranným otočným pluhem

---

- a) **Naorávka:** Úplnost odříznutí skývy po celé délce a šířce brázdy. Stejneměrnost a pěkný vzhled (úhlednost). **10 bodů**
- b) **Sklad:** Odříznutí, stejneměrnost, výšková vyrovnanost a rovnost. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- c) **Navázání brázd u klínu:**
- (1) Úplnost odříznutí skývy, žádné díry a vyvýšeniny. **10 bodů**
- (2) Napojovací skýva by měla být viditelná po celé délce pozemku. Výšková vyrovnanost, stejneměrnost. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- d) **Celková práce:** (Kontrola plevelů) Zaklopení strniště, zelené nebo jiné organické hmoty. Musí se použít předradličky. **10 bodů**
- e) **Celková práce:** (Kontrola plevelů) Skývy musí být natěsno u sebe a pevné. Žádné díry. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- f) **Celková práce:** (Osivové lůžko) Půda musí být k dispozici pro vytvoření osivového lůžka. **10 bodů**
- g) **Celková práce:** (Osivové lůžko) Stejneměrnost a shodnost skýv. **10 bodů**
- h) **Zakončovací brázdy:** (brázdy od klínu k poslední brázdě) Kontrola plevelů, stejneměrnost, vyrovnanost. **10 bodů**
- i) **Zakončovací brázdy:** Dvě skývy vytvořené poslední jízdou, přiléhající ke skladu, by měly mít stejnou výšku jako sklad, bez nezoraných a dvakrát přeoraných míst, kontrola plevelů, stejneměrnost, vyrovnanost. **10 bodů**
- j) **Zahlubování a vyhlubování:** Pěkný vzhled a pravidelnost. Žádné stopy po kolech. **10 bodů**
- k) **Přímočarost:** Měřeno čtyřikrát: (1) Naorávka, (2) Sklad, (3) Celková práce, (4) Zakončení **20 bodů**
- l) **Celkový vzhled:** Všechna hlediska a řemeslné provedení. Zřetelně definované a stejneměrné skývy. Nesmí být vidět párování skýv. **10 bodů**

Poznámka:

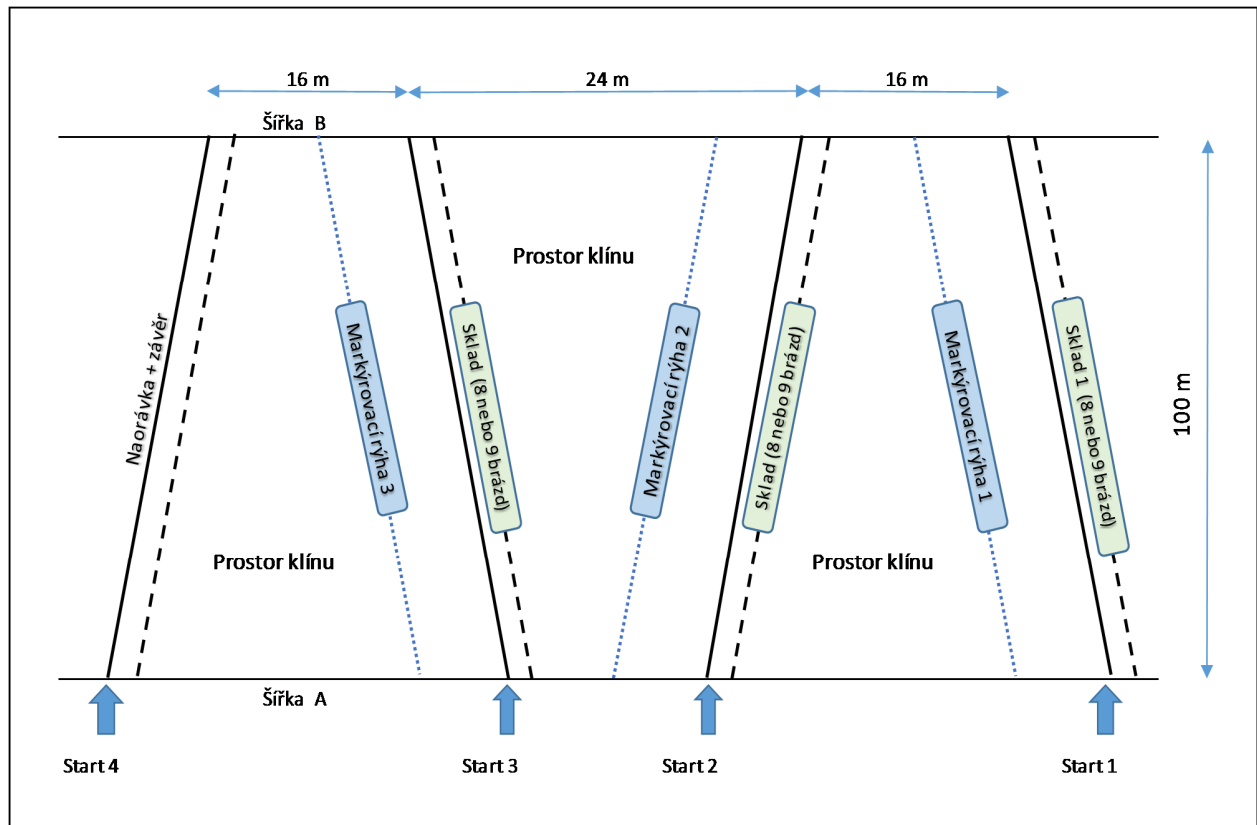
Rozhodčí přidělují body ve všech případech od 1-10.

Všechny přidělené body za přímočarost se sečtou a vydělí dvěma.

Celkový maximální počet bodů za den je 140.

## Plán parcely pro orbu oboustranným otočným pluhem

Standardní velikost parcel pro orbu oboustrannými otočnými pluhy 100 m x 16/24 m



Obr. 4

Při krácení pozemku je nutno zachovat proporce takto:

Délka	Šířka A	Šířka B (rozměry v m)
100,0	24,0	16,0
90,0	23,6	16,4
80,0	23,2	16,8
70,0	22,8	17,2
60,0	22,4	17,6

## Vysvětlivky k pravidlům orby

---

### 1. Naorávka (u orby jednostrannými pluhy)

Naorávka musí být vytvořena rozevřením skýv. Hloubka naorávky musí být taková, aby skýva byla zcela odříznuta po celé délce i šířce ode dna brázdy.

Brázda musí být přímá, úhledná a stejnoměrná co do šířky a hloubky a v celé délce. Skývy si musí navzájem odpovídat velikostí.

### 2. Naorávka (u orby oboustrannými otočnými pluhy)

Hloubka naorávky musí být taková, aby skýva byla zcela odříznuta po celé délce i šířce orby ode dna brázdy.

Brázda musí být přímá, úhledná a stejnoměrná ve své celé délce.

### 3. Sklad (orba jednostrannými pluhy)

Skýva musí být kompletně odříznuta, skývy ve skladu musí ležet těsně u sebe bez mezer a děr. Všechny skývy skladu musí být stejnoměrné a výškově vyrovnané a musí poskytnout dostatek půdy pro vytvoření optimálního osivového lůžka. Skývy skladu musí výškově i vizuálně odpovídat zbytku zorané parcely. Nesmí zůstat viditelné stopy po kolech.

### 4. Sklad (orba oboustrannými otočnými pluhy)

Skýva musí být kompletně odříznuta, skýva první brázdy skladu musí být obrácena do naorávky. Hrana obrácené skývy musí být ve stejné vertikální rovině jako stěna brázdy naorávky a nesmí zůstat viditelná mezera. Skývy skladu musí odpovídat zbytku zorané parcely. Nesmí zůstat viditelné stopy po kolech.

### 5. Napojovací brázdy (orba oboustrannými otočnými pluhy)

Skýva musí být kompletně odříznuta, nesmí být pozorovatelné žádné hrboly a díry. Skýva musí být rovnoměrná a vyrovnaná se zbytkem orané plochy. První napojovací skýva musí být viditelná a rozeznatelná po celé délce pozemku.

### 6. Kontrola plevelů

- a) Veškerá organická hmota musí být zcela zaklopena.
- b) Kořeny musí být odříznuty nebo přerušeny.
- c) Je povinné použití předradliček.

### 7. Požadavky na dobré set'ové lůžko

Skývy musí být řádně zaklopeny tak, aby bylo zajištěno dostatečné množství půdy pro vytvoření set'ového lůžka, bez nežádoucího vytahování strniště, posklizňových zbytků, plevelů nebo trávy na povrch při následných operacích zpracování půdy.

### 8. Závěr (orba jednostrannými pluhy)

- a) Závěr musí být přímočarý a rovnoběžný s provedením skladu. Skýva poslední brázdy musí být položena směrem k vlastnímu skladu soutěžícího.
- b) Závěr (dno brázdy) nesmí být hlubší než ostatní orba a nesmí být širší než normální brázda, kterou pluh běžně zanechává. Dno musí být čistě odříznuté a nezasypané.



Stopy kol

Na závěru je povolena jenom jedna stopa kola, část opěrného kola pluhu smí být viditelná vně stopy kola traktoru (na obrácené straně od rozoru).

Vysvětlení: Stopa kola je otisk předního a zadního kola způsobeného jedním průjezdem (viz. obr. 2).

#### **9. Závěr (orba oboustrannými otočnými pluh)**

Stopy kol

Na závěru je povolena jenom jedna stopa kola, část opěrného kola pluhu smí být viditelná vně stopy kola traktoru (na obrácené straně od rozoru).

Vysvětlení: Stopa kola je otisk předního a zadního kola způsobeného jedním průjezdem (viz. obr. 2).

Poslední skývy odklopené od skladu musí mít stejnou výšku jako sklad a nesmí se vyskytovat místa nezoraná a/nebo zoraná 2x.

#### **10. Zahlubování a vyhlubování**

Ostří předního orebního tělesa musí být zahlobeno na souvratové brázdě a čepel zadního orebního tělesa musí být vyhloubena na souvratové brázdě. Nesmí zůstat viditelná stopa po kole traktoru.

#### **11. Celkový vzhled zoraného pozemku**

a) Všechny brázdy a skývy na parcele musí být přímé, jasně ohraničené, stejnoměrné a dobře obrácené s kvalitním zaklopením organických zbytků.

b) Nekvalitní orba souseda, na něhož se má soutěžící napojit, může být opravena maximálně dvěma jízdami. Traktor nesmí pojíždět po zorané ploše.

#### **12. Shromáždění/schůze soutěžících**

Pořadatel svolá před soutěží schůzi účastníků, kde budou soutěžícím upřesněna a vysvětlena pravidla soutěže a postupy při průběhu soutěže včetně vyhlášení hloubky. Dále budou také zodpovězeny veškeré nejasnosti a dotazy soutěžících (Datum a hodina konání této schůze bude uveden v plánu soutěže, stejně jako datum a čas losování parcel).

## Zásady bezpečnosti práce

---

Prvotním zájmem všech účastníků soutěže je předcházet úrazům a nehodám, obzvláště nehodám s následkem poškození zdraví lidí a zničení zařízení a majetku.

Hlavní organizátoři a rozhodčí zajistí striktní dodržování základních postupů a pravidel, platných na území ČR. Hlavní zásady jsou:

- a) Spolujezdci ani další osoby nemají povolenou jízdu na pluhu. V kabině traktoru může při přepravě sedět mimo řidiče jenom tolik osob, kolik povoluje homologace traktoru
- b) U traktorů se doporučuje použití bezpečnostních kabin nebo výztuhových rámců chránících posádku při ev. převrácení stroje.
- c) Při použití nástrojů a náradí pro broušení, ostření a řezání musí být používány ochranné brýle, ochranný oděv a pracovní rukavice.
- d) Při svařování elektrickým obloukem musí být použito ochranných štítů (kukel) a/nebo ochranných boxů k ochraně zraku ostatních účastníků.
- e) Elektrické spotřebiče musí být správně připojeny se všemi ochrannými kryty. Prodlužovací kabely a další elektrické přívody nesmí být přejížděny traktory a ostatními vozidly.
- f) Ostré hrany náhradního krojidla na pluzích musí být opatřeny krytem.
- g) Všechny pluchy musí být řádně podepřeny, pokud se pod nimi pracuje.
- h) Demontované kolo traktoru (vnější kolo dvojmontáže) musí být položeno naplocho na souvrati.
- i) Pokud soutěžící opouští místo řidiče traktoru, musí být pluh spuštěn na podložku nebo zahlouben.
- j) Je nutné dodržovat pokyny vedoucího depa a vedoucího slavnostní přehlídky.
- k) Při porušení bezpečnostních pravidel v průběhu tréninkových nebo soutěžních dnů bude soutěžící penalizován.
- l) Při pohybu na pozemních komunikacích jsou všichni soutěžící povinni dodržovat ustanovení vyhlášky č. 294/2015, kterou se provádějí pravidla silničního provozu.

**DODRŽOVÁNÍ BEZPEČNOSTNÍCH ZÁSAD JE ZÁVAZNÉ.**

**NEHODY SE NESTÁVAJÍ NÁHODOU! VŽDY JSOU ZPŮSOBENY NESPRÁVNÝM POČÍNÁNÍM!**

## Povinnosti pozemkových rozhodčích

---

- a) Pozemkoví rozhodčí jsou označeni na rukávu páskami, vybaveni reflexními vestami nebo podobným rozeznávacím znamením.
- b) Osoby, které přijmou funkci pozemkového rozhodčího, se musí řádně obeznámit s pravidly soutěže a také se zúčastnit instruktážní schůzky pozemkových rozhodčích, která bude uspořádána hlavními rozhodčími.
- c) Každý pozemkový rozhodčí kontroluje tři, nebo pokud bude nezbytné čtyři parcely ze svého místa na souvrati. Základní povinností je zajistit, aby nebyla soutěžícímu v průběhu soutěže poskytována jakákoliv pomoc jinou osobou a aby diváci nijak nemohli ovlivňovat a bránit průběhu soutěže (ev. aby diváci nešlapali do zoraných parcel).
- d) Každý pozemkový rozhodčí musí stále dohlížet nad přidělenými parcelami po celou dobu soutěže a nesmí bez upozornění hlavního rozhodčího své určené místo opustit.
- e) Pozemkový rozhodčí zajistí, aby soutěžící dodržovali pravidla soutěže, a bezodkladně ohlásí jakýkoliv přestupek hlavnímu rozhodčímu. Hlavní rozhodčí oznámení zváží a pokud bude odůvodněné, udělí soutěžícímu žlutou kartu.
- f) Mimo umístění a odebrání výtyček nesmí být soutěžícímu poskytována jakákoliv jiná pomoc. Toto pravidlo musí být striktně dodržováno a porušení se ihned hlásí hlavnímu rozhodčímu.
- g) Nikdo nesmí dávat z okrajů parcel jakékoliv signály a znamení soutěžícímu. V opačném případě bude toto kvalifikováno jako pomoc a nahlášeno hlavnímu rozhodčímu.
- h) Pozemkový rozhodčí zabrání přístupu a styku soutěžících s redaktory a osobami od tisku během soutěžení. Zároveň zabrání přístupu osob, kromě rozhodčích, na zoraný pozemek.
- i) Pozemkoví rozhodčí mohou použít rozhlas upozornění diváků, aby se zdržovali dále od oraných parcel a nevstupovali na ně.
- j) Rozhodčí si musí počínat tak, aby zajistili soutěžícím čestné soutěžní podmínky a jednali v zájmu fair-play.
- k) Rozhodčí musí odpovědět na dotazy soutěžících (i po možné poradě s hlavním rozhodčím). Po dovození hlavním rozhodčím může pomoci se zvedáním těžších předmětů, pro jejichž zvednutí je zapotřebí více než jedna osoba.
- l) V případě mechanické poruchy může pomoc povolit hlavní rozhodčí. Pozemkoví rozhodčí jsou povinni zaznamenávat ztrátové časy způsobené mechanickou závadou, "vyšší mocí", čekáním na svého souseda a ihned tuto informaci předávat bez prodlení hlavnímu rozhodčímu.
- m) Během doby, která je považována za ztrátový čas, nesmí soutěžící provádět žádné úkony na soutěžní parcele ani na pluhu.
- n) Pokud běží ztrátový čas, soutěžící nesmí provádět žádné operace, jako např. měření pozemku, seřizování pluhu apod. Soutěž končí, jakmile je dán závěrečný červený signál. Avšak všichni soutěžící musí dokončit orbu svých parcel.

- o) Přemístění traktorů a pluhů – pozemkoví rozhodčí musí zajistit, aby se všichni soutěžící se svými traktory a pluhy vrátili na shromažďovací plochu podle pokynů organizátorů.

## Protesty

---

Protest může být podán pouze písemnou formou a bude přijat sekretářem od kteréhokoliv člena oficiálně registrovaného týmu. Protestní listina musí být podepsána protestující osobou / osobami.

Protest, týkající se oficiálního tréninku, musí být podán bez zbytečného odkladu při nejbližší příležitosti, avšak ne později než dvě hodiny před poslední informační schůzkou před zahájením soutěže.

Protest, vztahující se k soutěžnímu dni musí být podán bez zbytečného prodlení, ne však později než jednu hodinu po ukončení soutěžního dne.

Součástí každého podaného protestu je poplatek ve výši 2000,- Kč, který propadne, pokud bude protest shledán neoprávněným.

Řídicí výbor SO zahájí vyšetřování podaného protestu, jak nejdříve to bude možné.

Představitel řídicího výboru a/nebo předseda SO sdělí výsledek protestujícímu ústně a písemně.

## Použité zkratky

---

WPO	World Ploughing Organization	světová oráčská federace
EFP	European Ploughing Federation	
SO	Společnost pro orbu České republiky	
ČR	Česká republika	

<http://worldploughing.org/>

<http://www.europeanploughingfederation.eu/>

<http://orba-cr.cz/>

<https://cs-cz.facebook.com/Spol.Orba.CZ>

## Použitá terminologie

---

Head Stewards	Hlavní rozhodčí
Plot Steward	Pozemkový rozhodčí
Judge	Rozhodčí
Coulter, Disc Coulter	Krojídlo, kotoučové krojídlo
Furrow	Brázda
Mouldboard	Odhhrnovačka
Skimmer	Předradlička
Tail	Pero, stavitelné pero
Share	Čepel
Scratch Mark	Markýrovací rýha
Marshalling Yard Supervisor	Vedoucí depa
Parade Director	Vedoucí přehlídky
Scratch	Dno naorávky
Opening split / furrow	Naorávka, rozpich
Finish furrow	Závěrečná brázda, závěr
Crown, throwback	Sklad
Sole	Plaz
Conventional plough	Jednostranný pluh
Reversible plough	Oboustranný otočný pluh
Souprava, orební souprava	Sestává z traktoru a pluhu
Parcela	Pozemek